

Gemengde gevoelens

Klimaatrouw.

Het lukt me niet meer om half oktober op een onbekommerde, zeg maar: naïeve manier te genieten van een zomerse dag (25°). Daarvoor zitten er m.i. te veel haken en ogen aan zulk idioot mooi weer. Het voelt wel als verlies.

Ik heb even gegoogeld of het woord klimaatrouw bestaat. Ja hoor, ik krijg 131.000 reacties. Terzijde: klimaatstress scoort ruim één miljoen keer. Klimaatactie (wat natuurlijk een stuk positiever is) zelfs vier en een half miljoen keer.

Lang geleden schreef psychiater Elisabeth Kübler-Ross (op basis van talloze gesprekken met stervenden) een boek over de fasen waar heel veel mensen doorheen gaan die geconfronteerd worden met de dood. De stadia die zij beschreef zijn: ontkenning, woede, onderhandelen, neerslachtigheid en uiteindelijk aanvaarding. Naderhand bleken die fasen ook op ander zwaar verlies toepasbaar. Niet iedereen doorloopt hetzelfde proces, sommige mensen slaan fasen over, anderen blijven in één van de stadia steken.

Niemand kan vandaag de dag nog om klimaatverandering heen, daarvoor zijn de verschijnselen veel te sterk, zeker de laatste jaren. De één heeft er meer last van dan de ander, sommigen worden lijdzaam, sommigen worden boos, weer anderen schieten in de actie-stand. Er bestaan van persoon tot persoon grote verschillen. En wat vaak zo lastig is, is dat een gelijkwaardig gesprek niet meer mogelijk lijkt. Dat je al heel gauw terecht komt in polarisatie. Dat je elkaar zwart gaat maken, niet meer serieus neemt. Zie de 'SIRE'-campagne van kortgeleden.

En toen dacht ik: zou je die fasen van 'rouw' ook op vragen rond het klimaat kunnen toepassen? En zou dat ook kunnen helpen om wat begrip voor elkaar te krijgen? Of maakt dat het gesprek alleen maar moeilijker: 'O, jij zit nog maar in fase 3, ik ben al veel verder!' (zoals dat ook gebeurde rond het sterven: mensen werden naar het laatste stadium, 'aanvaarding', toe gepraat!)

Toch kan het misschien wel helpen. Als ik me realiseer dat het heel begrijpelijk en normaal is dat mensen (uit schrik, angst, afweer) in de ontkenning kunnen schieten, dan kan ik misschien mijn oordeel over die mensen terugnemen, en gaan proberen echt met ze te praten.

Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor de fase van neerslachtigheid. Ook die is normaal, en hoort erbij, en is dus niet te bestrijden met opgewekte adviezen: 'Ach joh, kop op, ze vinden heus wel op tijd iets uit.' O ja? Hoe weet je dat?

Voor alle zekerheid: aanvaarding is niet hetzelfde als berusting. Volgens mij kun je heel goed de feiten aanvaarden, en dan toch doen wat gedaan moet worden.

Wat ik maar wil zeggen is: we zijn verschillend, we denken en voelen verschillend, en we reageren dus ook verschillend op ingrijpende kwesties, of dat nu het klimaat, oorlog, werkeloosheid of een dodelijke ziekte is. *Mijn* reactie voor de enige goede houden, en die projecteren op *jou*, gaat zeker niet helpen.

Gaat ook het klimaat niet helpen.

Gerrit Heuver

ORDE VAN DIENST – 22 oktober 2023 – Ontmoetingskerk Heerde – 09.30 uur
Voorganger: ds. Johan Meijer, Borne

OM TE BEGINNEN

Welkom
Stil worden

Intochtslied psalm 24: 1 en 2 – De aarde en haar volheid zijn

Bemoediging en groet
Gebed om inkeer

Zingen: Lied 316 – Het woord dat u ten leven riep

RONDOM HET WOORD

Gebed bij opening van de Bijbel
Begin kindernevendienst, met moment voor de kinderen
Thoralezing: **Genesis 1: 26 - 31**

Zingen: Lied 513 – God heeft het eerste woord

Verkondiging: **een onuitsprekelijke zin**

Orgelspel en zingen **Lied 823: 1a, 2v, 3m, 4 en 5a** – Gij hebt, o Vader van het leven
De kinderen komen terug.

Gedachtenis Mevrouw Willy van de Vlekkert- van Suijdam

- Ontsteken gedachteniskaars
- In Memoriam
- Stilte
- Zingen

ROND DE TAFEL

Dankgebed en voorbeden
Stil gebed
Onze Vader
Informatie over de inzameling van de gaven

GEZEGEND VERDER

Zingen **slotlied 978** – Aan U behoort, o Heer der heren
Zegen met gezongen Amen

Organist:	Henk van der Maten	Kindernevendienst:	Yvonne van der Veer
Ouderling:	Fredie van Holst	Media:	Ben van Damme
Diaken:	Bart Heres	Koster:	Paul Dijkink
Lector:	Arend Strikwerda	BHV:	Gesien IJzerman

Collecte Zondag 22 oktober

1^e collecte **Werelddiaconaat Indonesië - Sterke vrouwen in de kerk**

De lokale kerkgemeenschappen op Papoea, Indonesië, spelen een belangrijke rol in de samenleving, vooral in de vaak afgelegen gebieden waar onderwijs en gezondheidszorg slecht functioneren. Veel vrouwen zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun land en volk en nemen sociale en pastorale taken op zich.

2^e collecte: **Kerk**

Bloemen

De bloemen worden met een groet van iedereen van de Ontmoetingskerk gebracht naar mevr. N. Besuijen-Wielemaker, Fuchsiastraat 6 (Bloemen).

Uit de gemeente

Dhr. W. Noordman, Elburgerweg 16 (Huis en Hof) is thuisgekomen vanuit Het Zonnehuis in Zwolle.

Overleden

Mevr. Willy van de Vlekkert-van Suijdam, Zuppeldseweg 32 (Heerde West) is 12 oktober in de leeftijd van 73 jaar overleden. De afscheidsdienst vond plaats op woensdag 18 oktober in de Ontmoetingskerk met aansluitend de begrafenis op begraafplaats Engelmanskamp. Tijdens de morgendienst van zondag 22 oktober zal de gedachtenis in het midden van de gemeente plaats vinden.

Huwelijksjubileum

Dhr. Dirk Otten en mevr. Janni Otten-Vreriks, Machteldskamp 18, 8181 ZN Heerde (Machteldkamp) mochten 16 oktober gedenken dat ze 60 jaar geleden zijn getrouwd. Namens iedereen van de Ontmoetingskerk van harte gefeliciteerd!

Bezinnen onder bomen. Woensdag 25 oktober

Met een bezinnende tekst die aansluit bij het jaargetijde en of de omgeving gaan we op pad. Dit keer komt de tekst uit psalm 25 'Wijs mij de weg'. Tijdens de wandeling zoeken we de stilte en de verwondering en geven elkaar de ruimte om gedachten en mijmeringen te delen. Ga je mee? In rustig tempo wandelen we 4 - 5 kilometer.

We vertrekken vanaf de parkeerplaats bij de schaapskooi aan de Elburgerweg in Heerde.

Hartelijk welkom!

pastor Lida Brugmans

Uit de pastorie

We reden naar het ziekenhuis. Een routinecontrole. Blijkbaar was er ooit, toen ze klein was, iets gezien op een foto van haar heupgewricht. Hoewel ze nergens last van heeft, moesten we voor de zekerheid komen om opnieuw een foto te maken. In de auto kletste ze honderduit. Toen we er bijna waren wees ik op het grote gebouw. Ik zei: 'Kijk, dat is het ziekenhuis. Daar zijn allemaal kamertjes. Je kunt er slapen als je ziek bent. En er zijn heel veel dokters en mensen om je te helpen.' 'Is God daar ook?' vroeg ze. 'Ja', zei ik. 'God is daar ook'. Ik was een beetje verbaasd, die had ik niet zien aankomen. Het was even stil. Ze keek nog een keer naar het grote gebouw. Toen vervolgde ze: 'Want God zorgt voor mij.'

In mijn voorbereidingen had ik daar niet eens aan gedacht. Ik had alleen maar verteld dat de dokter er was om haar te helpen en dat iedereen heel aardig is. Haar grootste zorg of juist haar ijkpunt, was blijkbaar of God er wel zou zijn.

Ik dacht er even over na. Tussen alle bijbelverhalen en kindernevendiensten door, is dat bij haar blijven hangen. 'God zorgt voor mij.' Verder weet ze nog niet zoveel van God. Wel dat er voor haar gezorgd wordt. Voor een kind is dat van groot belang. Voor ons ook, dacht ik.

Verdiepen in de Bijbel - proeven aan een nieuwe manier van samen lezen

In de afgelopen periode heb ik kennisgemaakt met een nieuwe vorm van bijbellezen met een groep. Graag breng ik het geleerde in de praktijk zodat ook de gemeente dit leert kennen!

De methode heeft een joodse oorsprong. Het gaat uit van de tekst als 'zwart vuur' en dat wat je tussen de regels kan lezen als 'wit vuur'. Als groep gaan we op zoek naar het 'witte vuur' in de tekst.

Zo komt de tekst tot leven en krijgt het betekenis voor ons eigen leven.

De avond duurt niet zo lang, het is vooral bedoeld als kennismaking. Iedereen kan meedoen.

Graag nodig ik je uit om op **maandag 30 oktober** een bijbelverhaal verder te ontdekken.

We beginnen om **20 uur** met een kop koffie en gaan daarna aan de slag. Rond 21 uur zijn we klaar.

Meer weten, of alvast opgeven? predikant@okheerde.nl.

Gespreksgroep 20+

Sinds afgelopen seizoen is er een gespreksgroep opgestart voor 20+.

We bespreken thema's die te maken hebben met geloof & leven.

Hiervoor maken we gebruik van filmpjes, artikelen of een podcast. We wisselen uit wat ons bezighoudt en houden het tegen het licht van onze visie op geloof.

Wil je meedoen, of ken je iemand die dat zou willen? De eerstvolgende avond is zondagavond 5 november, 20 uur. Neem contact op met ds. Bassa 0653479394.

Donderdag 26 oktober 2023, Regenboogkerk Avond met Zin en Kleur

Kunstlezing: Glasramen van Marc Chagall door Ruud Bartlema .

Ruud Bartlema is als beeldend kunstenaar en leraar Joodse mystiek werkzaam in Amsterdam.

Voor zijn schilderkunst vormen poëzie en literatuur een belangrijke bron van inspiratie.

De kunstenaar Marc Chagall maakte in het begin van de zestiger jaren twaalf ramen voor de synagoge van het Hadassah ziekenhuis in Jeruzalem. Deze ramen verbeelden de zegeningen van Jakob.

De ramen vormen een hoogtepunt in de wereld van de glaskunst. De twaalf ramen in het kleurige transparante glas vormen een lichtende kroon, waarvan het wezen niet alleen ligt in de afbeelding maar ook in de kleur.

OOGSTVIERING 2023 ONTMOETINGSKERK HEERDE

Op woensdag 1 november is het Dankdag voor gewas en arbeid. Dit vieren we op zondag 5 november; dan zal onze jaarlijkse Oogstviering zijn. We gaan weer voor artikelen die lang houdbaar zijn en zelden in de pakketten zitten.

Als u mee wilt doen kiest u één of meerdere producten.

TANDPASTA/BORSTEL, KOFFIE, RIJST, HAGELSLAG, PINDAKAAS, PASTA'S, ZEEP/SHAMPO, ALLE SOORTEN SAUZEN, ALLES IN BLIK EN POTTEN, WASMIDDEL.

Op zondag 5 november kunnen de artikelen worden ingeleverd in de kerk.

Meer informatie over deze actie kunt u lezen in het mededelingenblad van november.

Als u niet in de gelegenheid bent naar de kerk te komen maar toch graag artikelen wilt geven hebben we meerdere opties om de spullen te brengen of op te laten halen.

Maandagmorgen 6 november tussen 10.00 – 11.00 uur kunt u artikelen naar de kerk brengen.

Als u niet in de gelegenheid bent om artikelen naar de kerk te brengen mag u ook bellen, dan halen we het graag bij u op.

Ook mag u de artikelen bij ons thuis afgeven (Bonenburgerlaan 40a of Braamkamp 18).

Wij hopen weer op een goede actie.

Bij voorbaat dank en een hartelijke groet van de Diaconie.

Peter en Elly Hendriks tel. 06 48620636

Lidie Dijkink tel. 06 46670075

Collectanten gezocht!

Help kinderen in Oekraïne de oorlog door. Jouw hulp is nodig!

Vallen, opstaan en weer doorgaan. De veerkracht van de mensen in Oekraïne is bewonderenswaardig. Ondanks de oorlog bouwen ze elke dag aan hun toekomst.

Voor zichzelf, maar vooral voor hun kinderen, de toekomst van het land.

Help jij mee zodat kinderen in Oekraïne deze verschrikkelijke tijd zo goed mogelijk

door kunnen komen? Met de huis-aan-huiscollecte van Kerk in Actie sponsoren we voedselprojecten, nieuwe gebouwen zodat kinderen naar school kunnen blijven gaan, opvangplekken waar ze kunnen opwarmen en spelen, en psychosociale hulp om trauma's te beperken. Mogen we op je rekenen? Kijk op kerkinactie.nl/huisaanhuiscollecte hoe jij kunt helpen!

In de week van **20 tot 25 november** wordt de landelijke collecte gehouden. Je kunt van grote betekenis zijn door in een paar straten in je eigen omgeving te collecteren. Wil je helpen? Neem dan contact op met Marina de Velde via marinadevelde@hotmail.com.

Agenda

Datum	Activiteit
Zondag 22 oktober	Sigzag in het Jeugdpunt, we beginnen met koffie en thee vanaf 19.15 uur. We starten om 19.30 uur en sluiten af rond 21.00 uur.
Woensdag 25 oktober	Bezinnen onder bomen. De wandeling start om 14.00 uur vanaf de parkeerplaats bij de schaapskooi.
Woensdag 25 oktober	PCOB – 14.30 uur. De middag wordt verzorgd door Jan en Anja Neeleman uit Wapenveld. Zij geven een presentatie op film van hun reis naar Noorwegen.
Donderdag 26 oktober	Regenboogkerk Epe. Avond met Zin en Kleur Kunstlezing: Glasramen van Marc Chagall De avond start om 19.30 uur en de inloop is vanaf 19.00 uur.

Wilt u contact met ds. Marrit Bassa, bel dan naar 0578-755899 of email: predikant@okheerde.nl.

Wilt u een gesprek met pastor mw. Lida Brugmans, bel dan naar 06-12639287 of email: pastor@okheerde.nl.

Elly Douwes, scriba, e_m_douwes@hotmail.com

Fredie van Holst-Frölich, voorzitter, fredievanholst@live.nl, tel. 0639023704